

AVIZ
**referitor la proiectul de Ordonanță de Urgență a Guvernului
pentru modificarea Legii pentru accelerarea
procesului de privatizare nr. 55/1995**

Analizând proiectul de **Ordonanță de Urgență a Guvernului pentru modificarea Legii pentru accelerarea procesului de privatizare nr.55/1995**, transmis de Secretariatul General al Guvernului cu adresa nr.190 din 04.06.1997,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a din Legea nr.73/1993 și art.48(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil proiectul de ordonanță de urgență, cu următoarele observații și propuneri :

I. Observații generale:

1. Modificările Legii nr.55/1995 propuse prin proiectul de ordonanță de urgență supus avizării afectează numeroase dintre soluțiile acestei legi, dintre care nu puține au creat dificultăți ori confuzii în aplicare, atât datorită imperfecțiunilor de redactare (art.3 alin.5, art.4 alin.4 și 7, art.8, art.14 alin.3 și 4 și altele) cât și actelor normative emise în aplicarea lor.

Se constată însă că modificările propuse nu asanează în totalitate asemenea carențe ale textelor, iar uneori le sporesc.

2. Este de remarcat că Legea nr.55/1995, pe lângă numeroase hotărâri de Guvern și Norme metodologice ale Fondului Proprietății de Stat este secundată de Ordonanța Guvernului nr.39/1995 și de Legea nr.133/1996, astfel încât situațiile juridice create în acest context

legislativ și în curs de a-și produce efectele constituie o realitate care n-ar putea fi afectată de modificările propuse decât înfrângându-se principiul neconstituțional al neretroactivității legii. Desigur dispozițiile modificatoare nu vor fi retroactive dar, având în vedere că reglementările menționate sunt prin ipoteză concepute ca legi temporare (procesul privatizării nu este permanent), modificări substanțiale ale unor asemenea reglementări provoacă eterogenitate de situații juridice având același obiect, nefiind excluse diferențieri care s-ar putea traduce prin tratament legal discriminatoriu și care trebuie să fie evitate în orice mecanism de rezolvare a succesiunii în timp a legilor. De aceea, fără a pune în discuție oportunitatea unor intervenții modificatoare, impuse uneori deopotrivă de complexitatea și de caracterul inedit al procesului de privatizare, trebuie să observăm că schimbări radicale de soluții și modificări semnificative de condiții cantitative (cote, durate, etc.) sunt pe cât posibil de evitat.

3. Este de reținut că modificările Legii nr.55/1995 trebuie concertate cu modificările aduse legilor nr.58/1991 și 77/1994, tot prin ordonanță de urgență, întrucât ele se interferează inevitabil, iar în această privință uneori însăși terminologia este diferită, ceea ce este greu de explicat câtă vreme inițiatorul modificărilor este același. Semnalăm că abandonarea sau modificarea unor soluții de detaliu consacrate prin hotărâri de Guvern emise în aplicarea Legii nr.55/1995 impune abrogarea acestor hotărâri de Guvern, iar pentru aceasta nu considerăm necesară o hotărâre de Guvern întrucât proiectul de ordonanță, fiind tot act al Guvernului, poate foarte bine să dispună abrogarea unor alte acte normative ale Guvernului. Ne referim în special, dar nu exclusiv, la Hotărârea Guvernului nr.12/1997 și la Hotărârea Guvernului nr.100/1996, modificarea propusă la art.I pct.6 pentru art.7 Legea nr.55/1995 neavând altă rațiune implicită sau explicită decât constatarea faptului că regularizarea cotelor de participare la capitalul social între Fondul Proprietății de Stat și ex-Fondurile Proprietății Private prevăzută de art.3 alin.5 din Legea nr.55/1995 și amenajată prin Hotărârea Guvernului nr.12/1997 nu s-a efectuat. Iar soluția prevăzută în proiectul de ordonanță, schimbă mecanismul stabilit prin Hotărârea Guvernului nr.12/1997, astfel încât e evident că nu pot exista 2 reglementări contradictorii cu același obiect de incidență, chiar dacă ele sunt de nivele diferite.

4. Așa cum va rezulta din cele ce urmează, cuprinsul acestui act de modificare este "încărcat" exagerat și inutil cu texte care nu schimbă soluțiile și nu aduc nimic nou. Pentru simplificarea textului și a procedurii de adoptare sugerăm să se renunțe la intervențiile formale.

5. În raport cu obiectul acestei reglementări ea face parte din categoria legilor organice, astfel încât legea de aprobare a prezentei ordonanțe de urgență va trebui să respecte cerințele constituționale la adoptare.

II. Observații la text

1. Cu privire la titlul ordonanței de urgență, întrucât aceasta vizează și completarea legii, sugerăm următoarea formulă:

"Ordonanță de Urgență pentru modificarea și completarea Legii nr.55/1995 pentru accelerarea procesului de privatizare"

Aceeași propunere, în sensul menționării numărului legii înainte de obiectul ei, o facem și pentru enunțul incipient al Art.I.

2. Modificarea enunțului art.2 alin.1 (Art.I pct.1) nu schimbă cu nimic conținutul dispoziției inițiale care, oricum este de mult epuizată în aplicare (de la închiderea perioadei de depunere a instrumentelor de privatizare). Reformularea textului pentru a-l pune de acord cu modificarea art.2 Legea nr.58/1991 operată prin Ordonanța de Urgență a Guvernului nr.15/1997 nu adaugă nimic dispoziției, astfel încât este preferabil să se renunțe la intervenția modificatoare care apare ca superfluă.

3. La Art.I pct.3, modificarea alin.4 al art.4 se reduce la adăugarea precizării finale că alocarea acțiunilor se face "cu respectarea dispozițiilor privitoare la valoarea nominală minimă a unei acțiuni", adică să nu se coboare sub 1.000 lei. Intervenția este superfluă cel puțin pentru tardivitate, știut fiind că procesul alocării acțiunilor este deja finalizat din 1996; textul trebuie deci eliminat. A-l menține este chiar riscant, căci se creează posibilitatea legală de a ataca în nulitate alocările făcute în baza hotărârilor de guvern care introduceau diferite formule pentru "resturi", ceea ce n-ar servi nimănui, ba chiar ar genera complicații inextricabile.

4. Aceeași observație și sugestie ca la pct.3 supra pentru Art.I. pct.3.

5. La Art.1 pct.4. Modificarea propusă pentru art.4 alin.7 menține confuzia existentă în textul inițial. Trebuie subliniat că persoanele îndreptățite care au depus instrumentele de privatizare - certificate de

proprietate și cupoane nominative de privatizare la F.P.P.-uri urmau să primească în schimb acțiuni la S.I.F.-urile rezultate din transformarea prin lege a F.P.P.-urilor. Valoarea nominală a acțiunii și numărul acțiunilor alocate urma a fi stabilit de fiecare S.I.F. pornind de la capitalul respectivei societăți de investiții financiare, **capital de portofoliu** însumând participările rămase fiecărui S.I.F. la societățile comerciale arondate, **după alocarea** din aceste participări (inițial în cotă de 30%) a acțiunilor cuvenite celor care își vor fi depus instrumentele de privatizare la acele societăți comerciale. Cotele de participare rămase după alocare aparțin societății de investiții financiare și însumate intră în capitalul acesteia care urma să fie divizat în acțiuni de alocat persoanelor care vor fi depus instrumentele de privatizare la respectivul F.P.P. - S.I.F.

Prin urmare, instrumentele de privatizare depuse la un F.P.P., nu urmau să fie **redepuse** de respectivul F.P.P. la o societate comercială pentru ca F.P.P.-ul în cauză să primească prin alocare acțiuni în schimb. Aceasta ar fi un non-sens, căci **toate** instrumentele de privatizare emise - carnete cu certificate de proprietate și cupoane nominative de privatizare - însumau valoric exact participarea F.P.P.-urilor, adică 30% din capitalul social al societăților comerciale privatizabile. Dacă F.P.P. ar fi depus la una din societățile comerciale arondate lor instrumentele de privatizare depuse de persoanele îndreptățite la F.P.P., atunci F.P.P. n-ar fi decât un **mandatar** al acelei persoane (art.18 din lege, nesupus modificării), dar nu trebuie confundate cele două ipostaze posibile pentru F.P.P.-uri în procesul privatizării de masă: mandatar conform art.18 din Legea nr.55/1995 și viitoare societate de investiții financiare (art.4 alin.6). În prima ipostază F.P.P. **depunea în numele și pe contul mandantului** instrumentele de privatizare primite la societatea comercială desemnată, și încasa pentru acest serviciu comisionul **ad valorem** de maximum 2 la mie, în cea de-a doua F.P.P. reținea instrumentele de privatizare primite, urmând să emită contra lor deponenților acțiuni la S.I.F. în care el avea să se transforme.

Textul modificator nu înlătură confuzia conținută în textul inițial, ba mai mult decât atât schimbă radical sensul dispoziției ce modifică. Observăm în această privință că legiuitorul poate schimba radical o dispoziție edictată de el (deși Guvernul nu este legiuitor), dar în nici un caz nu mai poate schimba realitatea juridică legală și consumată în aplicarea dispoziției ce se vrea modificată radical. Adică, dacă cetățenii

îndreptățiți au depus până la 1 iulie 1996, instrumentele de privatizare la un F.P.P. devenind acționari la aceste fonduri (art.4 alin.6 Legea nr.55/1995) nu se mai poate edicta în iunie 1997 că aceste persoane îndreptățite ar fi optat **illo tempore** pentru schimbul instrumentelor de privatizare "contra acțiuni ale F.P.P., ce se vor organiza ca Societăți de Investiții Financiare" așa cum vrea art.4 alin.7 în modificarea propusă. Este evident că **acțiuni ale F.P.P. - S.I.F.** nu sunt **acțiuni emise de F.P.P. - S.I.F.**, ci acțiuni deținute de acestea la un alt emitent decât ele ori, contra instrumentelor de privatizare depuse, F.P.P. - S.I.F. urmează să emită persoanelor îndreptățite acțiuni la S.I.F., care acțiuni reprezintă însuși capitalul respectivei S.I.F.

Cât privește dispoziția în continuarea textului privitoare la dividende, nici ea nu înlătură confuzia din textul în forma inițială, cu excepția corectării trimiterii finale, într-adevăr la alin.6 iar nu la alin.5 cum greșit figurează în forma inițială. Este total impropriu a se afirma că persoanele în cauză "sunt îndreptățite să primească dividende începând cu data de 1 ian.1996"; dividendele sunt diviziuni ale profitului net realizat într-un exercițiu financiar care este **anual** și nu poate fi vorba, în cel mai bun caz, decât de exercițiul 1 ianuarie - 31 decembrie 1996, pentru care profitul eventual ar fi evidențiat numai prin bilanțul și contul de profit și pierderi elaborate abia în **1997**, dar practic această ipoteză se exclude căci în speță fiind vorba de profitul unei S.I.F., câtă vreme aceasta încă nu și-a stabilit capitalul social fiindcă nu s-a operat regularizarea cu F.P.S. (Hotărârea Guvernului nr.12/1997), nu a înregistrat un profit din care să distribuie dividende acționarilor săi.

În fine, subliniem că F.P.P. **nu "devin acționari prin schimbul"** instrumentelor de privatizare depuse la ele de persoanele care au optat astfel, ci **rămân acționari** la societățile arondate numai pentru participarea nealocată celor ce au depus instrumentele de privatizare **optând** pentru aceste societăți, **după** ce se va fi efectuat regularizarea cu F.P.S.

Prin urmare, modificarea propusă trebuie suprimată, dar neapărat trebuie modificat alin.7 pentru a face soluția clară. Necesitatea unei soluții corecte de introdus în alin.7 se evidențiază cel mai bine tocmai prin eșecul aplicării sale în forma inițială și funcționarea defectuoasă sau chiar nefuncționarea mecanismului amenajat prin Hotărârea Guvernului nr.12/1997.

Urmează deci ca, după stabilirea în lege a dispoziției corecte conform observațiilor ce preced să fie elaborată o metodologie corespunzătoare pentru regularizarea între ex-F.P.P. și F.P.S. a cotelor de participare la capitalul social, numai astfel articularea dispoziției din art.3 alin.5 (nemodificată prin proiect) cu art.4 alin.7 într-o formă corectă putând conduce la aplicarea Legii nr.55/1995 (chiar modificată) conform concepției care o inspiră.

6. La art.I pct.5 , dispoziția modificatoare propusă creează confuzie atât în privința ipotezei cât și a soluției avansate. Ipoteza textului inițial privește terenuri aparținând domeniului privat al statului (în accepțiunea dată de art.6 Legea nr.18/1991) administrate de societăți comerciale cu activitate agricolă, cărora nu li se aplică Legea accelerării privatizării până nu se clarifică regimul juridic al acestor terenuri. Textul modificator extinde ipoteza vorbind de asemenea "terenuri **proprietate de stat** a căror situație juridică nu este clarificată" dar ne întrebăm dacă ipoteza astfel formulată ar putea include în sintagma "terenuri proprietate de stat" pe lângă terenuri aparținând domeniului privat al statului (intrând în proprietatea privată a statului) și terenuri "proprietate publică a statului", cum se întâlnește în text și care n-ar putea fi deținute în "administrare" de societăți comerciale cu activitate agricolă decât contravenind art.135 alin.5 din Constituție care dispune expres că bunurile proprietate publică nu pot fi date în administrare decât regiilor autonome ori instituțiilor publice, societăților comerciale neputându-le fi decât concesionate ori închiriate. De aceea este greu de imaginat că prin clarificarea regimului lor juridic asemenea terenuri ar putea fi **proprietate publică a statului** și chiar admițând în **extremis** această ipoteză soluția dată de text nu poate fi reținută: concesiune pentru terenuri proprietate publică a statului și regimul privatizării pentru cele care intră în proprietatea privată a statului. În primul rând, din enunțul soluției nici o categorie de teren din cele două, neintrând în proprietatea societății comerciale, n-ar avea cum să urmeze regimul privatizării, care are de obiect acțiuni ale statului ori active ale societății, iar nu terenuri proprietate de stat, fie ea publică sau privată.

Este necesară exprimarea clară atât a ipotezei cât și a dispoziției, dispoziția fiind aici o soluție generică sau de trimitere întrucât se articulează necesarmente cu cea de la art.14 alin.3 și 4, și acesta fiind supus modificării prin proiectul de ordonanță.

În considerarea celor ce preced pentru art.6 alin.2 sugerăm următoarea formulare:

"(2) Societățile comerciale cu activitate agricolă care dețin în administrare terenuri proprietate de stat a căror situație juridică nu este clarificată, se privatizează fără includerea **valorii** acestora în capitalul social. Până la clarificarea regimului juridic al respectivelor terenuri, acestea vor fi **închiriate** societăților comerciale în a căror administrare se află, la nivele de chirie stabilite de Ministerul Finanțelor, prin contracte încheiate pe bază de decizii ale autorităților administrației publice locale, iar sumele încasate cu titlu de chirie se fac venit la bugetele locale. După clarificarea regimului juridic, pentru terenurile proprietate publică a statului sau **proprietate privată a statului** se va **continua** regimul **închirierii** sau se va **încheia contract de concesiune**, iar pentru terenurile proprietate a societății se va urma regimul privatizării."

7. La Art.I pct.6.

a) Sintagma finală din alin.1 al art.7 "la cel mai bun preț oferit" exclude metoda vânzării prin negociere directă (dacă este luată **ad litteram**) și creează contradicție în enunț câtă vreme dispoziția lasă posibilitatea recurgerii la "oricare dintre metodele prevăzute de lege". Considerăm ca mult mai proprie și fiind exact în intenția inițiatorilor sintagma "la cel mai bun preț obținabil".

b) La alin.3 dispoziția nou introdusă este un corolar al celei prevăzute la alin.2 (evidențiind o dată în plus abandonarea demersului de regularizare amenajat prin Hotărârea Guvernului nr.12/1997) dar, în teza a doua a textului său, ea este criticabilă. Într-adevăr societățile de investiții financiare vor proceda la emiterea de acțiuni corespunzător sumelor primite de la F.P.S. și la distribuirea acestora cetățenilor îndreptățiți să primească dividende, dar nu "în conformitate cu prevederile art.19 alin.1 din prezenta lege" întrucât textul referit, care nu face obiect de modificare prin proiectul ordonanței de urgență, dispune cu totul altfel. Anume se distribuie cu titlu de dividende **sume**, iar nu **acțiuni** și nu numai aceste sume ci toate cele prevăzute în art.19 alin.1. De aceea, autorii proiectului trebuie să fie consecvenți: ori abrogă art.19 alin.1 din Legea nr.55/1995 și atunci dispoziția în discuție abandonează trimiterea la acest text înlocuind-o cu precizarea "pentru certificatele de proprietate până la depunerea acestora conform legii", ori reelaborează dispoziția în discuție pentru a se armoniza cu art.19 alin.1 din lege.

c) La alin.5, ultima propoziție, corect este "sunt exceptate de la aplicarea prevederilor" și nu "de la incidența".

8. La Art.I pct.7

La alin.2 al textului nou introdus în rândul 1 considerăm preferabilă expresia "facilitățile de plată" în loc de "facilitățile la plată".

9. La Art.I pct.8

Soluția amenajată de textul nou impune abrogarea Hotărârii Guvernului nr.100/1996, iar dispoziția de la alin.5 este neclară datorită unei omisiuni, probabil de tastare. Propunem refacerea textului alin.5 începând cu rândul 4, întrucât în forma actuală este ininteligibil, aceeași sumă neputând fi vărsată concomitent în 2 conturi la persoane diferite. Formula corectă ar putea fi :

"(5) Sumele încasate acțiunilor vândute, care le va vira în conturile bancare ale creditorilor societăților comerciale, la **concurența sumei creanțelor deținute de aceștia.**"

Semnalăm de asemenea că în acest articol se utilizează două formulări diferite pentru aceeași idee: în alin.1 se vorbește despre "următoarea ordine de preferință", iar în alin.6 de "următoarea ordine". Corect este numai "următoarea ordine", termenul "de preferință" neavând justificare în context.

10. La Art.I pct.9

Modificarea art.9 reia dispoziția art.74 Legea nr.58/1991 modificată prin Ordonanța de Urgență a Guvernului nr.5/1997, într-o terminologie ușor diferită. Lăsând deoparte obiecția de dublă întrebuințare (repetarea aceleiași dispoziții în legi diferite), pentru acuratețea expresiei și claritatea dispoziției, ca și pentru preciziunea terminologiei juridice, propunem reformularea textului începând cu lit.b), subliniind că ultima frază cuprinde o normă care prin conținutul său necesită plasarea într-un alineat distinct. Redactarea corectă urmează deci să fie :

"b) **atribuirea** de acțiuni, corespunzător valorii încorporate în activul respectiv, **stabilită** pe baza unui raport de evaluare întocmit de un evaluator autorizat.

Acțiunile vor fi emise de către societatea comercială privatizată **ca urmare a majorării capitalului social prin încorporarea** valorii investițiilor efectuate;

c) încheierea unor contracte de leasing cu clauză irevocabilă de vânzare la expirarea locațiunii având ca obiect activele în cauză,

după ce din valoarea actualizată a acestora va fi fost dedusă valoarea actualizată a investițiilor efectuate până la expirarea locațiunii.

(2) În toate situațiile prevăzute la alin.(1), la calculul valorii actualizate se va ține cont de valoarea amortizată."

Desigur, urmare acestei resistemizări, art.9 modificat va avea două alineate.

11. La Art.I pct.10

Modificarea alin.4 al art.14 extinde ipoteza textului inițial, adăugându-i pe lângă terenuri, și alte active deținute de societate și a căror situație juridică nu este clarificată (se subînțelege că este vorba de active constând din imobile) și detaliază dispoziția inițială (eliptică) încercând clarificarea ei, dar rezultatul este susceptibil de perfecționări atât pentru acuratețea expresiei și fluența enunțului cât și pentru nevoia de precizie juridică a dispoziției, mai cu seamă având în vedere că dispoziția analizată e consecința logică a alin.3, neafectat de vre-o modificare. În plus, este greu de înțeles de ce pentru acțiunile rezultate din majorarea capitalului social prin încorporarea valorii terenurilor sau activelor în discuție F.P.S. trebuie să recurgă la vânzare "cu respectarea condițiilor stabilite prin legea nr.31/1990 privind societățile comerciale" iar nu conform Legii nr.55/1995 modificată prin proiectul de față, care constituie sediul materiei; o asemenea diferențiere de regim s-ar explica numai prin voința de a evita accesul la facilitățile de plată pe care le acordă acest regim special, dar nu e justificată suficient câtă vreme ipoteza se înscrie tot în domeniul **privatizării societăților la care statul este actionar**.

Din aceste motive propunem următoarea redactare a alin.4:

"(4) În cazul când, urmare a clarificării situației juridice a terenurilor prevăzute la alin.(3) sau a altor active s-a eliberat societăți comerciale certificat de atestare a dreptului de proprietate asupra terenului ori a fost stabilit dreptul de proprietate asupra activului respectiv și s-a procedat la majorarea capitalului social prin încorporarea valorii respectivelor terenuri ori a valorii respectivelor active pe baza unei decizii a unui organ de control abilitat prin lege, acțiunile aferente acestei majorări a capitalului social revin exclusiv F.P.S., care le va oferi spre vânzare în regimul stabilit de prezenta lege."

12. La Art.I pct.11

Modificarea propusă amputează serios și fără nici o rațiune textul: elimină precizarea termenului în care urmau să fie emise certificatele de

acționar și a dreptului acționarului de a transfera acțiunile în condițiile dreptului comun (Legea nr.31/1990). Suprimarea termenului este lipsită de sens, căci certificatele de acționar au fost distribuite încă din 1996, faptul este consumat, iar un asemenea demers ar fi deopotrivă illogic și nejuridic.

Cât privește suprimarea referirii la Legea nr.31/1990, aceasta este gravă afectând neconstituțional dreptul de proprietate al acționarului (art.41 alin.2 din Constituție), prin abolirea dreptului său de liberă dispoziție asupra acțiunilor ce deține. Trimiterea numai la Legea nr.52/1994 este totodată și improprie, întrucât aceasta nu reglementează regimul de transfer al acțiunilor și altor valori mobiliare, ci regimul piețelor de valori mobiliare și al operațiunilor pe aceste piețe - piețe în care nu există vânzători și cumpărători direcți, ci numai intermediari profesioniști autorizați care negociază tranzacții pentru cei care trebuie să îi angajeze (vânzătorii și cumpărătorii). Piața valorilor mobiliare este o piață de operațiuni speculative, cine vinde sau cumpără acțiuni pentru această piață (prin intermediarul de valori mobiliare) o face cu intenția de a câștiga și cu conștiința expunerii la riscul de pierdere. Or, bine se știe, nu orice transfer de acțiuni este - și în nici un caz prin sine - o operațiune speculativă, o **tranzacție**, ci pur și simplu un contract de cesiune între cedent și cesionar. Tranzacțiile cu valori mobiliare privesc cantități de acțiuni (pachete), motivate de interese speculative, tocmai de aceea se instituie un regim special al acestor piețe cu tranzacții **exclusiv intermediare** (sau numai prin excepție directe - între speculatori), nimeni nefiind obligat să apeleze la asemenea piețe unde intermediarii dețin monopolul.

A supune transferul acțiunilor exclusiv regimului Legii nr.52/1994, adică pieței valorilor mobiliare, înseamnă a **confunda regimul special al intermediarii de valori mobiliare** (o activitate comercială specializată - o profesiune comercială) cu **regimul transferului acțiunilor**. Un **regim special pentru anumite acțiuni** poate fi instituit printr-o lege specială, dar pentru rațiuni anume, care în speță nu există : acțiunile alocate persoanelor îndreptățite, odată alocate și acțiuni ordinare fiind, sunt firesc supuse dreptului comun (Legea nr.31/1990), deținătorii lor având facultatea să recurgă la serviciile pieței de valori mobiliare, în regimul legal al acestei piețe, dar aceasta este o **libertate**, iar nu o **obligație**, așa cum o impune textul propus. Dispoziția trebuie eliminată întrucât ea are drept consecință abolirea

dreptului de liberă dispoziție al proprietarului acționar. încălcând Constituția. De precizat că, o asemenea prevedere, a fost introdusă și în Ordonanța de Urgență a Guvernului nr.5/1997, dar cu prilejul discutării legii de aprobare a acesteia în comisia de specialitate a Camerei Deputaților, art.6 alin.2 Ordonanța de Urgență a Guvernului nr.5/1997 a fost suprimat, ca de altfel și alte texte (art.2 alin.2 **în fine**, 3 alin.3 etc).

13. La Art.I pct.12, modificarea adusă art.16 alin.2 în teza a doua a textului impune adunării generale a acționarilor regim de societate deschisă în sensul Legii nr.52/1994 art.2 alin.1 lit.k, dar această calificare nu este deloc corectă (n-a avut loc nici o ofertă publică de subscripție și nici o ofertă publică de vânzare a acționarului, căci nu e vorba de ofertă publică individualizată a F.P.S. sau a F.P.P., ci de o măsură legală generală - P.P.M.), ci numai susținută fără temei și **pro domo** de cei interesați în piața operațiunilor speculative cu valori mobiliare pentru a impune prin lege, contrar principiilor juridice fundamentale și elementare, monopolul asupra **transferului în orice mod** al acțiunilor P.P.M. când, fără nevoia nici unei intervenții legislative, și asupra **tranzacțiilor de intermediere cu aceste acțiuni** (dar numai asupra acestui gen de transferuri) cei interesați au prin lege monopolul. A impune însă obligații în acest sens societăților în cauză, până la a le **forța prin lege să renunțe la a ține registrul de acțiuni și cel al acționarilor impunându-le să contracteze cu Registrul Român al Acționarilor - S.A.** (societate particulară) și să-i plătească 5.000 USD este **flagrant neconstituțional**. **Contract impus prin lege, și anume contract de adeziune** prin care o societate comercială este despuiață de prerogative juridice elementare constituie o forțare nepermisă a limitelor dreptului și a gradului maximal de restrângere a libertății, ceva mai mult chiar decât "obligația legală de a contracta" din dreptul economic socialist....

Prin urmare este evident că, în limitele dreptului și ale rațiunii, dispoziția alin.2 poate fi formulată numai ca o **facultate**, iar nu ca o **obligație**. Textul trebuie amendat corespunzător.

14. La Art.I pct.13, art.20 modificat stabilește o normă generală (regăsindu-se de altfel și în celelalte reglementări în domeniu modificate - Legea nr.58/1991 și Legea nr.77/1994) care nu are rațiune de a fi decât pentru **societățile comerciale la care statul este acționar**. De aceea, textul trebuie neapărat să includă această precizare, căci după privatizarea totală, societatea dispune liber de activele sale, în condițiile

dreptului comun. Totodată, expresia "la cel mai bun preț oferit" este limitativă la anumite modalități de vânzare așa încât trebuie înlocuită cu "la cel mai bun preț obținabil", mult mai proprie pentru intenția legiuitorului (vânzătorul să depună toate diligențele unui bun comerciant - **bonus et diligens mercator** - pentru valorificarea optimă a activelor prin vânzare). Propunem deci reformularea textului după cum urmează:

"Art. 20 - Societățile comerciale prevăzute la art.2 alin.(1) din prezenta lege, la care statul este acționar, pot vinde active și mijloace fixe din patrimoniu și cu plata în rate, la cel mai bun preț obținabil, către persoane"

15. La Art.I pct.14, modificarea art.21 comportă aceleași observații și obiecții grave ca cele formulate la pct.10 și 11 *supra* (quoad art.15 și 16 Legea nr.55/1995), realizând aici o adevărată **confiscare** a acțiunilor P.P.M. în profitul speculatorilor pieței de valori mobiliare. Semnalăm că opinia în favoarea pieței de valori mobiliare pretinzând că aceasta ar duce la **capitalizarea societăților comerciale** este nejustificată întrucât prin **transferul acțiunilor**, care sunt ale **acționarilor**, societatea nici nu pierde nici nu câștigă, capitalul ei rămânând același, pierzând sau câștigând, după caz, vânzătorul sau cumpărătorul și întotdeauna intermediarul de valori mobiliare, iar societatea schimbând numai persoana acționarului, cu **costuri suportate de ea**: comisioane la Registrul Român al Acționarilor S.A. Subliniem totodată că forțarea prin lege a speculațiunii este periculoasă pentru imaginea de piață a societății comerciale ca întreprindere, periculoasă pentru economiile publicului și categoric pernicioasă pentru resursele financiare, de oricine ar fi deținute, căci sunt deturnate de la investiția directă - singura producătoare de valoare - către investiția financiară **speculativă**.

Textul trebuie suprimat ori refăcut în sensul mențiunii unei facultăți pentru acționar, iar nu al unei restricții sau îngrădiri de tip exclusivist.

16. La Art.I pct.15, textul nou introdus (art.21¹) necesită ușoare remanieri, pentru rectitudinea expresiei juridice și pentru preciziunea normelor.

a) La alin.(2) în rândul 2, în loc de "plata integrală" trebuie scris "plata **imediată**", căci plata trebuie oricum să fie integrală, dar nu întotdeauna dintr-o dată (poate fi convenită și în rate).

b) La alin.(4), urmărirea debitorului cumpărător pentru neplată (adică acțiunea în executare) nu poate fi **cumulativă** cu rezilierea contractului și revânzarea de către F.P.S. a acțiunilor neachitate, căci ar însemna că F.P.S. vânzător să fie plătit de două ori pentru aceleași acțiuni, încălcându-se principiul **non bis in idem**. Urmărirea debitorului n-ar putea să mai aibă loc, în caz de reziliere, decât pentru daune-interese de probat de către F.P.S. Totodată, pentru a configura clar condiția sancțiunii contractuale (rezilierea pentru neexecutare) este necesar să se stabilească dacă e vorba de neplata **la scadență** a trei rate **consecutive** (adică inconstata ar consta numai în întârzierea plății) sau **neplata** a trei rate, care înseamnă nu o **executare defectuoasă** (tardivă) ci o **neexecutare parțială**. Cea dintâi situație este mai severă, iar dacă ea e sancționată cu rezilierea, cea de a doua e și ea cu atât mai mult, fără a mai fi nevoie să fie prevăzută expres. Pentru soluția reținută de inițiator (sancționarea cu rezilierea unilaterală a contractului numai a neexecutării parțiale, iar nu și a executării tardive), propunem reformularea textului după cum urmează:

"(4) Neplata de către cumpărătorul de acțiuni a trei rate de preț dă Fondului Proprietății de Stat dreptul la rezilierea contractului și vânzarea către terți, prin oricare din metodele prevăzute de lege, a acțiunilor neachitate, dreptul la daune-interese fiind rezervat."

17. La Art.I pct.16, modificarea art.22 lasă să subziste neclaritate pentru soluția propusă în alin.(2): dreptul de preferință la cumpărare de o cotă de până la 30% și respectiv 20% din capitalul social este al fiecărei persoane beneficiare (individual) sau cumulat pentru toți cei îndreptățiți ? Enunțul trebuie clar formulat câtă vreme e vorba de un drept de preempțiune. Logic, cota trebuie să fie una pentru toți cei interesați urmând să fie distribuită egal dacă sunt mai mulți. Peste cota ofertată, beneficiarii interesați participă în condiții de egalitate cu alți solicitanți. Expresia "astfel de" din rândul 3 trebuie eliminată ca improprie limbajului legislativ; la fel "în parte" din rândul 4 și "asemenea" din rândul final.

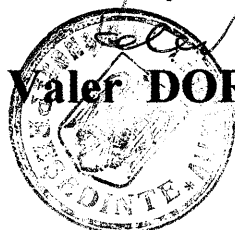
Propunem deci reformularea textului după cum urmează:

"(2) La privatizarea fiecărei societăți comerciale, o cotă totală de până la 30% din valoarea capitalului social. La privatizare reprezentând o cotă totală de până la 20% în cazul fiecărei societăți comerciale."

18. La Art.IV, din rațiuni de tehnică legislativă propunem reformularea textului, după cum urmează:

"Art.IV. Legea nr.55/1995 pentru accelerarea procesului de privatizare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.122 din 19 iunie 1995, cu modificările ulterioare și cu cele aduse prin prezenta ordonanță de urgență se va republica, dându-se articolelor o nouă numerotare."

PREȘEDINTE

Valer Dorneanu
Valer DORNEANU

București

Nr. 369/07.06.1997